Anbragt i Historien

Oversigt over socialhistoriske museer og samlinger 2014

Af Jacob Knage Rasmussen, Jesper Vaczy Kragh, Stine Grønbæk Jensen og Martin Friis Hansen

Svendborg Museum 2015

SOCIALSTYRELSEN

Svendborg MUSEUM

Indholdsfortegnelse

Oversigt over socialhistoriske museer og samlinger 2014 5

Tidligere undersøgelser 7

- Dokumentation af hjemløseinstitutioner i fortid og nutid 7
- Syv historiske samlinger på danske psykiatriske museer 7
- Handicaphistoriske samlinger i Danmark 8
- Dokumentation af børne- og ungdomsforsorgens institutioner 8

Museer og samlinger anno 2014 8

- Blindehistorisk Museum 9
- Børne- og ungecenter Vejle Fjord, tidligere Bredballe Børnehjem 10
- Dansk Forsorgshistorisk Museum 10
- Forsorgsmuseet 11
- Døgninstitutionen Himmelbjerggården 12
- Døvehistorisk Samling 13
- Ebberødgårdsamlingen 14
- Eriksholmsamlingen 15
- Forsorgshjemmet Dalhoffsminde 16
- Forsorgshjemmet Godrum 17
- Forsorgshjemmet Skovvang 17
- Forsorgshjemmet Saxenhøj 17
- Forsorgshjemmet Østervang 19
- Skole og dagbehandling Frederikshøj Drengehjem 20
- Frelsens Hærs Omsorgscenter 21
- Fyns Amts Tale-Høreinstitut 21
- Godhavn 22

Hald Ege samlingen 23
Hans Knudsen Instituttet 23
Himmelekspressen 24
Hjortholm Kostskole alias Holsteinsminde 25
Kanalgården 26
Kellersminde i Brejning 26
Kirkens Korshærs Herberg i Odense 27
Kirkens Korshær Ålborg 27
Kofoeds skole 28
Kolonien Filadelfias Museum 29
Kvindehjemmet 30
Landerupgård 31
Lindebjerg 32
Medicinsk Museion 33
Middelfart Museum, psykiatrisk samling 33
Missionen blandt Hjemløse 34
Museet på Jægerspris slot 36
Museum Ovartaci 36
Museet på Sct. Hans Hospital 37
Møltrup Optagelseshjem 38
Ny Møllegård, tidligere Seden Enggård 40
Overmarksgården 41
Psykiatrisk Museum i Hviding 42
Psykiatrisk Museum Oringe 42
Psykiatrisk Museum Nykøbing Sjælland 43
Psykiatrisk Sygehus, Søndersøparkens Museum 43

Psykiatrisk Museumssamling Augustenborg 44
PTU 45
Roskildehjemmet 45
Raagelund Efterskole 46
Ribe Amts Forsorgshjem 46
Ribelund Museum 47
Skansegården Forsorgshjem 48
St. Dannesbo 48
Sundholm 49
Synscenter Refsnæs 51
Sødisbakke Museum 51
Sølund museum 53
Sønderskovhjemmet 54
Eksempler på private samlinger 55
Pigerne fra Josephine Schneider børnehjem 55
Postkortsamling 55
Per Lunds samling fra Sct. Hans Hospital 55

Oversigt over socialhistoriske museer og samlinger 2014

Der findes i dag 98 statsanerkendte museer rundt omkring i Danmark, der varetager hvert deres ansvarsområde inden for kunst, natur eller kulturhistorie.[1] Alle har det tilfældes, at de modtager statsligt driftstilskud i henhold til museumsloven. Det betyder, at de skal leve op til en lang række standarder, men også at deres eksistens til en vis grad er sikret. De statsanerkendte museer skal bl.a. kunne leve op til museumslovens § 2, der indeholder det, man i museumsverdenen lidt populært kalder for ”de fem søjler”, dvs. indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. De statsanerkendte museer er dog på mange måder blot toppen af isbjerget. Når vi vender blikket ud mod det danske kulturliv, finder vi også et hav af ikke-statsanerkendte museer, hvoraf mange fortæller historien om marginaliserede og socialt udsatte grupper.

Illustration 1: Indgangen til Saxenhøj-arkivet, som er placeret i en tidligere atombunker tæt på Saxenhøjs forsorgshjem. Foto: Forsorgsmuseet.

1 http://www.kulturstyrelsen.dk/institutioner/museer/om-museerne-i-danmark/statsanerkendte-museer/

Ofte er de etableret i forbindelse med en tidligere eller nuværende institution og er drevet af tidligere medarbejdere og frivillige kræfter; ildsjæle, der brænder for hvert deres område. Ofte drejer det sig om tidligere personale såsom plejere, diakoner, omsorgsassistenter osv. De deler alle en fælles drøm om at bevare historien om deres gamle arbejdsplads og forsorgsområde samt give ”en historieløs gruppe deres historie”[2]. De frivillige kræfter er en styrke for de små museer og samlinger, men det er også samtidig deres svaghed. Fremtidsudsigterne for disse museer og samlinger er ofte usikre, og den manglende professionalisering giver nogle åbenlyse udfordringer i forhold til bl.a. opbevaring og registrering. Tilfældigheder præger til en vis grad arbejdet, og det er tydeligt, at de mangler både professionel sparring og vejledning. Som det er nu, står og falder historien om den enkelte genstand, dokument, foto eller lignende, med tilstedeværelsen af en ’ildsjæl’, og hvis den pågældende ildsjæl forsvinder, dør historien med ham eller hende.

Et skrækeksempel på hvad der kan ske, når midlerne og opmærksom ikke er til stede. Materialet stammer fra et forsorgshjem i Danmark. Foto: Forsorgsmuseet.

2 Edith Mandrup Rønn,”Ildsjæle og materiel kultur”, *Handicaphistorisk Tidsskrift*, Nr. 14, 2005, s. 8.

Tidligere undersøgelser

Der er tidligere lavet flere museale undersøgelser af en række museer og historiske samlinger inden for børneforsorgen, psykiatrien, handicapforsorgen og arbejdsanstalter/forsorgshjem. Formålet har været at skabe et overblik over, hvilke museer og samlinger der findes, hvilke materialetyper de har, og hvordan de bliver drevet. På denne måde har man forsøgt at vurdere graden af professionalisme, kommende indsamlingspolitik og ikke mindst fremtidsudsigterne for de små museer og samlinger. Fire undersøgelser er blevet foretaget af henholdsvis Edith Mandrup Rønn og Maria Rytter i perioden 1998-2001.

Dokumentation af hjemløseinstitutioner i fortid og nutid

Undersøgelsen varede i syv måneder i perioden 1998-1999. Opdragsholder var Svendborg Museum, og undersøgelsen var finansieret af Sygekassernes Helsefond. Undersøgelsen sigtede imod en opsporing, indsamling og dokumentation af socialhistorisk bygninger og samlinger (arkivalier, fotografier og museumsgenstande). En række institutioner blev besøgt. Derudover ønskede man at indsamle informationer om aktuelle arbejds- og levevilkår inden for de daværende § 105/§ 94 institutioner for hjemløse og socialt udsatte. Undersøgelse var den første af sin art i Norden, og dele af resultaterne blev bl.a. trykt i *Svendborg Museums Årbog* 1998. Udarbejdet af Maria Rytter.

Syv historiske samlinger på danske psykiatriske museer

Undersøgelsen blev iværksat af Middelfart Museum i 2000, i forbindelse med sammenlægning med det Psykiatriske Museum i Middelfart. Formålet var at lave en faglig vurdering af de psykiatriske samlinger, og planlægge en kommende indsamlingspolitik på området. Undersøgelsen inkluderede otte hospitaler hvoraf syv havde en samling. Generelle vurderinger og anbefalinger kan læses i en særskilt rapport, der udkom i marts 2000. Udarbejdet af Edith Mandrup Rønn.

Handicaphistoriske samlinger i Danmark

Undersøgelsen blev iværksat ultimo 2000 på initiativ af bl.a. DSI og HSHS med henblik på at skabe et overblik over samlinger inden for særforsorgen. Der var nedsat en styregruppe i forbindelse med undersøgelsen ledet af Ringsted Museum. Man undersøgte 20 forskellige samlinger og foretog desuden en prøveregistrering af materialet fra den tidligere centralinstitution Andersvænge i Slagelse. Registreringsopgaven blev udført i samarbejde med Ringsted Museum. Udarbejdet af Edith Mandrup Rønn.

Dokumentation af børne- og ungdomsforsorgens institutioner

Undersøgelsen varede i syv måneder i 2001. Opdragsholder: Svendborg Museum. Finansieret af Sygekassernes Helsefond. Opsporing, indsamling og dokumentation af børneforsorgens bygninger og samlinger (arkivalier, fotografier og museumsgenstande). En række institutioner blev besigtiget, og der blev lavet interview med nuværende og tidligere ansatte og tidligere anbragte. Undersøgelsen resulterede i to rapporter samt et nærstudie af forholdene på et pigehjem, trykt i Svendborg Museums årbøger 2001,2002, 2003. Udarbejdet af Maria Rytter.

Edith Mandrup Rønn konklusion i ”Handicaphistoriske samlinger i Danmark” kan på mange måder siges at være gældende for alle fire undersøgelser. De små museer og samlinger var/er meget sårbare og blev generelt vurderet til at have en usikker fremtid. Hun konkluderede afslutningsvis, at samlingerne skulle bevares i sammenhæng med de institutioner og den egn, som de naturligt indgik i, og at den mest presserende opgave var genstandsregistreringen. Selve institutionen repræsenterede i sig selv en vis kulturhistorisk værdi.

Museer og samlinger anno 2014

Med udgangspunkt i Edith Mandrup Rønn og Maria Rytters tidligere undersøgelser har vi lavet en opfølgning, der samler erfaringerne og tilføjer ny viden, hvor det er fundet påkrævet. Ikke alle af samlingerne fra de pågældende undersøgelser er medtaget i denne rapport, da vi har foretaget en

vurdering af samlingernes betydning for fremtidig forskning og formidling. Nogle af samlingerne består kun af ganske få genstande eller arkivalier. Oversigten vil være tilgængelig på hjemmesiden www.anbragtihistorien.dk hvor den løbende vil blive opdateret.

Blindehistorisk Museum

Medicinsk Museion
Bredgade 92
1260 København K

Blindehistorisk Museum er i dag en del af Medicinsk Museion i København. Tidligere lå museet på Instituttet for Blinde og Svagsynede i Hellerup. Museet åbnede officielt i 1981 under ledelse af den tidligere inspektør på Blindeinstituttet, Folke Johansen, der arbejdede ulønnet for museet. I 1987 overtog Mogens Bang ledelsen af museet og arbejdede frem til lukningen i 2008 som lønnet leder, 9 timer om ugen.

Samlingen består af mere end 5.000 genstande fra 1770 til i dag, og er en af de eneste gennemregistrerede og musealt fagkyndige handicaphistoriske samling i Danmark. I et internationalt perspektiv er blindehistorisk Museum et af de få europæiske museer, der har indsamlet, registreret og bevaret denne del af socialhistorien. Samlingen rummer også flere unikke genstande såsom Malling-Hansens skrivekugle, en stor samling af undervisningsmateriale samt ca. 2.000 faglitterære værker, hvor af en del stammer fra instituttets start i 1858. Der arbejdes i øjeblikket på at få digitaliseret samtlige udstillingsgenstandene, så der senere vil kunne findes en elektronisk udgave af Blindehistorisk Museum. Et forskningsprojekt med udgangspunkt i samlingen under ledelse af lektor Jan-Eric Olsén fra Medicinsk Museion er blevet iværksat med støtte fra Veluxfonden. Jan Eric Olsén kan kontaktes på mail: jeon@sund.ku.dk

Tidligere museumsleder Mogens Bang er også forsat behjælpelig med at svare på spørgsmål angående museet og samlingen og kan kontaktes på mail: mogensbang@vesterdalen.dk

Børne- og ungecenter Vejle Fjord, tidligere Bredballe Børnehjem

Solvej 62B

7120 Vejle Øst.

Børne og Unge Center Vejle Fjord er en socialpædagogisk specialinstitution med intern skole for børn og unge i alderen 4-18 år med socio-emotionelle vanskeligheder eller hjerneorganisk sysfunktioner. Tidligere hed institutionen Skolehjemmet ved Vejle Fjord og Bredballe Børnehjem. Institutionen oprettedes i 1900.
På stedet havde man ved gennemgangen i 2000 en del arkivalier og fotoalbum, samt en del genstande. Stedet har i 2014 ikke umiddelbart overblik over hvilke effekter, de har liggende.

Kontakt på E- mail: lahke@vejle.dk eller på t**elefon: 75 81 55 22.**

Dansk Forsorgshistorisk Museum

Rosenkildevej 59

4200 Slagelse

Fra museumsudstillingen på Andersvænge. Foto: Forsorgsmuseet

Museet ligger på den tidligere åndssvageanstalt Andersvænge i Slagelse og fortæller de udviklingshæmmedes historie og om den udvikling, der er sket fra 1800 til i dag. Andersvænge, der i dag hedder Rosenkildeparken, er et dagtilbud efter servicelovens § 104. Museets samling er meget omfattende og bærer præg af museets tidligere stifter og primus motor, Erling Kristensen, der indsamlede et meget stort historisk materiale igennem næsten 20 år. I dag ledes museet af Henning Jahn. Samlingen består af ca. 5.000 genstande og rummer bl.a. inventar, spændetrøjer, tekstiler, køkkenredskaber, lægeremedier, hjælpemidler, værkstedsinventar, personlige genstande m.v. Der er desuden et velordnet arkiv med avisudklip, ca. 3.000 fotos, diverse dokumenter, film fra 1940'erne og 50'erne samt senere optagelser på videobånd. Desuden en større samling af litteratur og tidsskrifter med relation til åndssvageforsorgens historie. Tekstilsamlingen blev genstand for en prøveregistrering foretaget af Ringsted Museum i 2001.

Åbningstider og kontaktinformationer findes på hjemmesiden http://www.forsorgshistorien.dk

Forsorgsmuseet

Grubbemøllevej 13

5700 Svendborg

Forsorgsmuseet hører under Svendborg Museum. Museet arbejder med at indsamle, registrere,

bevare, forske i og formidle historien om forsorg og socialt udsatte på så forskellige institutioner som eksempelvis børnehjem, fattiggården, arbejdsanstalter og alderdomshjem. Museet har som noget særligt fokus på indsamling af erindringer og fortællinger fra socialhistoriens øjenvidner. Genstandende mv. er registreret hos Svendborg Museum og kan søges via museernes database MUSSAM. Museet er beliggende i Nordens bedst bevarede Fattiggård fra 1872 og store dele af bygningerne står, som da forsorgshjemmet lukkede i 1974, og museet flyttede ind. Forsorgsmuseet aktualiserer – igennem udstillinger og formidling – forsorgshistorien til et bredt publikum og viser en ellers ofte skjult del af danmarkshistorien: Historien om de mange mennesker, som har levet livet på samfundets skyggeside.
Åbningstider og kontaktinformationer findes på hjemmesiden www.svendborgmuseum.dk
Forsorgsmuseet har til huse i nordens bedst bevarede Fattiggård fra 1872. Foto: Forsorgsmuseet.

Døgninstitutionen Himmelbjerggården

Himmelbjergvej 11
8680 Ry

En del af Himmelbjerggårdens samling af køkkenudstyr. Foto: Forsorgsmuseet.

Himmelbjerggården er et behandlingshjem med intern skole for døgnanbragte børn og unge, som har brug for et langvarigt behandlingstilbud. Institutionen etableredes i 1897 som drengehjem. Hjemmet var i 1900 landets næststørste med plads til 150 drenge.
På stedet findes en større samling museumsgenstande i form af køkkenservice, beklædning, arbejdsredskaber, skolemateriale mv., der stammer fra dette børnehjems funktionstid efter oprettelsen i 1900. En del af Himmelbjerggårdens samling er deponeret på Forsorgsmuseet i Svendborg og vises i museets permanente børneforsorgsudstilling ”Du må ikke tænke på din far og mor”.

Kontakt på telefon: 87 88 20 80 eller E-mail: himmelbjerggaarden@ps.rm.dk.

Døvehistorisk Samling

Kastelvej 58
2100 København Ø

Døveskolens bygninger på Kastelvej. Foto: Forsorgsmuseet.

Døvehistorisk Samling bliver drevet af det Døvehistoriske Selskab. Selskabet har siden 1981 haft til formål at indsamle, registrere og udgive materiale, som belyser døves vilkår, liv og virke i Danmark. Selve samlingen opbevares i lokaler på Langelinieskolen på Kastelvej i København. Samlingen er lukket for offentligheden, men er åben for selskabets medlemmer, skolens medarbejdere og døve, der interesserer sig for døves historie. I 2011 blev Døveskolen på Kastelvej sammenlagt med Langelinieskolen, og da skolen havde brug for mere plads flyttedes samlingen til mindre lokaler på Kastelvej.
Samlingen indeholder ikke kun genstande fra Skolen på Kastelvej eller Langelinieskolen, men forsøger at dække den generelle døvehistorie i Danmark. Man har en stor billedsamling med fotografier fra foreninger og institutioner for døve. Man har desuden en samling af genstande fremstillet af døve kunstnere og et bibliotek med bøger og tidsskrifter. Samlingen havde tidligere mange arkivalier, men i 2011 overdrog selskabet arkivet til Rigsarkivet. På selskabets helt nye hjemmeside er det muligt at se selskabets billedsamling samt enkelte arkivalier. Meget af samlingen er registreret. Selskabet har et ønske om, at hele samlingen bliver digitaliseret, og de har holdt møde med en fundraiser, der skal hjælpe selskabet med at indsamle penge til projektet. Ydermere deltog formand Annegrethe Pedersen i oktober 2013 i Nordisk Møde: ”Ansvar for opbevaring af døves historie” om opbevaring og tilgængelighed af materiale.

Kontakt formand Annegrethe Pedersen for nærmere information på mail: agpster@gmail.com eller se mere om samlingen og Døvehistorisk Selskab på hjemmeside: www.dovehistoriskselskab.dk

Ebberødgårdsamlingen

Birkerød Lokalhistoriske Arkiv og Museum
Vilhelm la Cours vej 5
3460 Birkerød

Ebberødgårdsamlingen blev skabt af den nu afdøde overlæge på åndssvageanstalten Ebberødgård, Torben Hvam. Igennem sit arbejdsliv indsamlede han historisk materiale fra anstalten. Samlingen blev oprindelig opbevaret på institutionen, men efter Torben Hvams død blev den fordelt mellem Landsarkivet for Sjælland, Medicinsk Historisk Arkiv og Museum (senere Medicinsk Museion), Hørsholm Sygehus, Distriktspsykiatrisk Afsnit, Amtsgården i Hillerød og Birkerød Lokalhistoriske Arkiv. Ved gennemgangen i 2001 besøgte Edith Mandrup Rønn Birkerød Lokalhistoriske arkiv, der

var i besiddelse af en stor del af samlingen. Samtlige genstande var blevet registret af frivillige på arkivet under ledelse af Tormod Hessel, og der fandtes derfor nøjagtige fortegnelser over materialet. Samlingen på Birkerød Lokalhistoriske Arkiv består i dag af ganske få genstande og ingen arkivalier. Gennem mange år havde arkivet både en museums- og arkivudstilling på Ebberødgård, men mange genstande er gået tabt i årenes løb. Blandt de få tilbageværende genstande, der kan nævnes, er en samling gravstene. I 1994 satte arkivet sig for at redde gravestenene på Ebberød Kirkegård, som skulle destrueres. Det har resulteret i en samling på 107 sten, som er affotograferet.

Oplysninger om samlingen kan fås hos Birkerød Lokalhistoriske Arkiv og Museum. Arkivet kan kontaktes på tlf.: 45 82 12 25 ellers 45 82 00 36 (Kontaktperson Tormod Hessel). Yderligere oplysninger findes på arkivets hjemmeside: www.birkerødlokalhistoriskearkivogmuseum.dk/.

Eriksholmsamlingen

Rørtangvej 20

3070 Snekkersten

Eriksholms nye tilbygning fra 2001 med plads til museum. Foto: Forsorgsmuseet.

Eriksholmsamlingen er en del af Eriksholm Research Center, som er ejet af høreapparatproducenten Oticon. Samlingen etableredes i 1986 med finansiering fra Oticon Fonden. Forskningscenteret og samlingen har til huse i ejendommen Eriksholm i Snekkersten. Under opførelse af en ny tilbygning i 2001 gjorde man plads til et museum, hvor man kunne udstille samlingen. Udstillingens primære formål er at formidle høreapparatets historie og elektronikken bag. Oticon bruger bl.a. museet i sin internationale PR. Samlingen og museet er ikke offentlig tilgængelig, men Claus Nielsen, der er ansvarlig for samlingen, fremviser gerne efter aftale.
Samlingen består i dag af en af verdens mest komplette samlinger af mere end 800 historiske høreapparater. I samlingen er ikke blot Oticon produkter, men også mange andre. Foruden høreapparaterne består samlingen af forskellige tekniske hjælpemidler, markedsføringsmateriale, fotoarkiv, samt en del tekniske-rapporter og -tegninger. Claus Nielsen har stået for indsamlingen af levnedsbeskrivelser om at benytte høreapparater. Samlingen er endnu ikke fuldt registreret, da man har brugt de timer, der er til rådighed til museumsarbejdet, på formidling. Det er dog ønsket, at samlingen skal fuldt registreres og i år igangsættes en undersøgelse, der skal vise hvor meget en fuld registrering af genstandene vil koste.

Claus Nielsen kan kontaktes på mail: CNI@eriksholm.com eller få flere oplysninger på Eriksholm Research Centers hjemmeside: www.eriksholm.com.

Forsorgshjemmet Dalhoffsminde

Slivsø 1, Hoptrup
6100 Haderslev

Dalhoffsminde er grundlagt den 28.7-1929 og er i dag forsorgshjem, en selvejende institution under Landsforeningen Arbejde Adler. På hjemmet er et snedkerværksted med egenproduktion af vinkasser til videresalg samt delelementer til baderumsmøbler. I 2003-2004 købte Arbejde Adler Forsorgshjemmet for Sønderjylland, Marstrup Kirkevej 31, 6100 Haderslev.
Hjemmet har kun ganske få genstande og arkivalier. Det kan dog nævnes, at der bl.a. findes protokol med kostplaner for 1981-1993 og et informationshæfte om stedet.

Kontakt på telefon: 74 57 52 12 eller på E- mail: dalhoffsminde@haderslev.dk. E- mail til forstander Bettina Jørgensen: beso@haderslev.dk.

Forsorgshjemmet Godrum

Hedevej 2 A, Hjøllund

7362 Hampen

Forsorgshjemmet Godrum er en boform, der tilbyder midlertidigt ophold til hjemløse personer samt personer, der ikke umiddelbart kan fungere i egen bolig. Hjemmet er en del af Landsforeningen Arbejde Adler.

Hjemmet har ingen ældre genstande. De har nogle få arkivalier. Det drejer sig bl.a. om nogle journalbøger af ældre dato, madplaner fra 1998 og retningslinjer for Godrum.

Kontakt på telefon: 38 41 53 00 eller E- mail til afdelingsleder Louise Kristensen: lok@godrum.dk.

Forsorgshjemmet Skovvang

Herningvej 74

7500 Holstebro.

Forsorgshjemmet Skovvang har som Danmarks ældste forsorgshjem 150-årsjubilæum i 2015. Skovvang modtager i dag borgere med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.

Forsorgshjemmet har en del genstande af ældre dato, men en del af genstandene er indsamlet og bevaret i Svendborg Museums samling. Man har intet arkiv af betydning og ej heller noget billedmateriale. Alt ældre billedmateriale er afleveret til Holstebro Lokalhistoriske Arkiv.

Kontakt på telefon: 96 11 36 36 eller på E- mail: skovvang@holstebro.dk.

Forsorgshjemmet Saxenhøj

Nørrevang 24

4990 Sakskøbing

Forsorgshjemmet Saxenhøj er et fungerende forsorgs-, amtspleje- og psykiatrisk behandlingshjem med en tilhørende samling. Hjemmet er et døgntilbud efter Lov om Social Service

§ 110, ambulant forsorgstilbud og tilbud om afrusning. Stedets samling og arkiv opbevares i kælderen, som skulle være tør og meget velegnet til at opbevare arkivalier. I 2007 overgik Saxenhøj til kommunen hvorefter stadsarkivaren forsøgte at få fat i arkivet. Efter fælles forståelse, er det dog fortsat placeret i kælderen.
Samlingen består af nogle få genstande, såsom porcelæn samt en celle med originalt inventar. Til gengæld har hjemmet et stort og enestående arkiv, som går tilbage til oprettelsen i 1866, hvor institutionen gik under betegnelsen Dåre- og tvangsarbejdsanstalt. Arkivet er komplet med fortegnelse over den første beboer og helt frem til i dag. Arkivet indeholder også fotos, scrapbøger og litteratur. På Saxenhøj har man fotograferet beboerne i over 100 år og sat billederne i album med nummer og navn. Dette er et unikt og vigtigt materiale. De har ingen komplet fortegnelse over arkivet, men en gruppe frivillige forsøger at registrere dele af det løbende. I 2014 udkom bogen *Uønsket i Danmark – Bortsendt til Amerika* skrevet af John Bertelsen og Birgit Kirkebæk. I forbindelse med bogen bistod de to forfattere med at ordne og registrere dele af arkivet.

Kontakt personalet på telefon: 54 73 30 00 eller E- mail: fh-sax@guldborgsund.dk. Eller kontakt leder Erik Søndergaard på telefon: 25 18 10 39 og E-mail erso@guldborgsund.dk.

Man har igennem mere end 100 år fotograferet Saxenhøjs klienter. Foto: Forsorgsmuseet.

Forsorgshjemmet Østervang

Trankær Mosevej 25

8310 Tranbjerg J

Østervangs forsorgsenhed tager sig af personer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig. Stedet har en mindre historisk samling, der opbevares i kælderen.
Samlingen består af en del genstande, f.eks. træsko, kasketter og lidt porcelæn. Desuden har Østervang enkelte arkivalier såsom en grundplan fra 1970, en effektliste vedr. udstillingen ”Træk af ældreforsorgen i Aarhus – fra helligaandshuset til Møllestien”, pr. 25. august 1982 og en madplan. Nogle genstande har været udlånt til besættelsesmuseet i Århus. Danmarks Forsorgmuseum hjemtog og registrerede i forbindelse med besigtigelsen i 1997-1999 i alt 8 genstande, bl.a. tre unisex frotteunderbukser, to kartoffelskåle og et reglement for Aarhus Arbejderanstalt fra 1937.

Kontakt på telefon: 86 29 22 55 eller E-mail: oestervang@aarhus.dk.

Magasin på forsorgshjemmet Østervang. Foto: Forsorgsmuseet.

Skole og dagbehandling Frederikshøj Drengehjem

Primulavej 2

2720 Vanløse

Skole og dagbehandling Frederikshøj er en dag- og døgninstitution for skolesøgende børn, der har brug for en særlig indsats. Stedet hed tidligere Frederikhøj Drengehjem og var et børnehjem. Stedet blev oprettet i 1909.

Frederikshøj ligger inde med en del arkivmateriale, men en stor del af de ældre arkivalier er afleveret til Københavns Stadsarkiv og er søgbare i STARBAS. Det er planen, at materialet skal forblive på institutionen i Vanløse.

Kontakt på telefon: 38 10 11 55 eller E- mail: frederikshoej@sof.kk.dk.

Frederikshøj ligger stadig inde med arkivmateriale, selvom hovedparten er afleveret til Københavns Stadsarkiv. Foto: Forsorgsmuseet.

Frelsens Hærs Omsorgscenter

Grundtvigsvej 17, st.
1864 Frederiksberg C.

Frelsens Hærs Omsorgscenter er et fungerende omsorgscenter, hvor mennesker kan mødes med andre og få noget at spise. Til centeret er der en lille tilhørende museumssamling, der er placeret på et loft. Samlingen består af en del genstande, men ingen arkivalier. Blandt genstandene kan nævnes indsamlingsbøsser, et stk. Frelsens Hærs soldatpar og en tamburin med inskription. Der findes også en kasse med dias og lysbilleder. Svendborg Museum registrerede i 1997-1998 30 genstande, bl.a. indsamlingsbøsser, fotos, dørskilt, kornet, emblemer, mandolin.

Kontakt leder Elsebeth Jakshøj eller Kurt Pedersen på telefon: 33 24 56 67.

Fyns Amts Tale-Høreinstitut

Rytterkassernen 17
5000 Odense C

Fyns Amts Tale-Høreinstitut underviser og behandler årligt over 1.100 voksne og knap 100 børn med tale-, sprog-, og stemmevanskeligheder.
I 2001 havde Fyns Amts Tale-Høreinstitut udstillet en pæn samling høreapparater på et gangareal. En enkelt medarbejder på stedet havde af interesse startet udstillingen. Det var lykkedes ham at stable en seværdig udstilling på benene. I 2014 er der ikke længere nogen samling hos Fyns Amts Tale- Høreinstitut. De nuværende ansatte kender intet til samlingens placering i dag.

Kontakt på telefon: 63 14 62 14.

Godhavn

Godhavnsvej 1

3220 Tisvildeleje

Godhavn er en døgnåben behandlingsinstitution med intern skole, der tager imod drenge og piger i alderen 9-20 år med tilpasningsvanskeligheder. Var tidligere skolehjem og opdragelsesanstalt. Godhavn ligger i dag inde med et stort arkiv, der går helt tilbage til stedets åbning i 1893. Da Godhavn stadig eksisterer, har man bibeholdt arkivet på institutionen, hvor det stadig bliver udbygget. Fremtidsplanerne er at beholde arkivet, hvor det er. I forbindelse med den historiske undersøgelse af klagesager fra tidligere børnehjemsbørn fra Godhavn, publiceret i *Godhavnsrapporten* (2011) har Svendborg Museum desuden indsamlet et stort kildemateriale i form af interview med tidligere anbragte og ansatte fra institutionen.

Kontakt på E-mail: godhavn@godhavn.dk eller på telefon: 48 70 70 08.

Godhavns store arkiv går helt tilbage til oprettelsen i 1893. Foto: Forsorgsmuseet.

Hald Ege samlingen

Videbechs Allé 169

8800 Viborg

Hald Ege-samlingen er i dag et lokalhistorisk museum, der belyser Folkekuranstalten ved Halds historie. Stedet drives af en museumsgruppe bestående af fem personer, der administrerer samlingen. Museet har længe haft økonomiske problemer, men er i 2014 kommet i hus hos boligselskabet Sct. Jørgen, Viborg. Med denne aftale skal museet ikke længere betale husleje, men kun forbrug. Samlingen illustrerer den oprindelige baraklejrs historie med tilbygninger og ændrede funktioner, fra flygtningelejr over poliobehandling, genoptræning, anvendelse inden for åndssvageforsorgen osv. Samlingen er åbent for offentligheden. Samlingen består af genstande og fotos fra alle tidspunkter i Hald Eges historie. Ingen af genstandene er endnu registreret. De afleveringspligtige arkivalier befinder sig på Landsarkivet for Nørrejylland, mens resten befinder sig på stedet.

Kontakt Ditte Larsen på telefon: 86 63 81 24 eller E- mail: e-b-l@jubii.dk.

Hans Knudsen Instituttet

Glentevej 67-69

2400 København NV

Hans Knudsen Instituttet er i dag en erhvervsvirksomhed, der samarbejder med kommuner om at løse særlige udfordringer inden for beskæftigelsesområdet. Det drejer sig om personer med fysiske og psykiske handicap og folk med sociale barrierer. Det var den tidligere direktør Ib Bjerring Nielsen, som alene havde samlet genstande og effekter fra Samfundet og Hjemmet for Vanføre. Stedet har i 2014 ikke længere nogen samling.

Samlingen bestod oprindelig af malerier, en komplet billedsamling af skolens elever og flere større genstande såsom kørestole. Man havde desuden en del arkivalier, bl.a. breve og optegnelser for elever. Genstandene blev i 2005-2006 afleveret til Medicinsk Museion i København, og arkivet blev afleveret til Rigsarkivet. Medicinsk Museion har dog overtaget den store billedsamling fra instituttet. Samlingen er dermed kommet i professionelle hænder og dens overlevelse er garanteret.

Instituttet er kun besiddelse af et stort træskilt med navnet ”Hjemmet for Vanføre”, der hænger på en af instituttets vægge.

Kontakt Ion Meyer, Medicinsk Museion, på E-mail: ion@sund.ku.dk

Hans Knudsens Institut på Glentevej i København. Foto: Forsorgsmuseet.

Himmelekspressen

Vasbygade 40

2450 København SV.

Himmelekspressen er et herberg med overnatningstilbud for mænd. Herberget har siden 1972 haft til huse i Vasbygade.

Himmelekspressen har ikke noget arkiv og stort set ingen genstande. De eneste man har tilbage er 3 udklipsalbum med udklip og billeder fra Himmelekspressen. Svendborg Museum hjemtog i 1997-

1998 de genstande, der var, og som bl.a. indbefatter en vagtinstruks, 5 stk. foldere med Velkommen til Himmelekspressen samt indskrivningskort.

Kontakt på telefon: 33 31 46 33.

Hjortholm Kostskole alias Holsteinsminde

Næstved Landevej 20
4250 Fuglebjerg

Hjortholm Kostskole er en døgninstitution, der tilbyder udviklende ophold og undervisning i døgn- og dagtilbud til børn og unge med psykosociale og indlæringsmæssige vanskeligheder. Hed tidligere Skolehjemmet Holsteinsminde og Det Fuirendalske Institut på Holsteinsminde. Institutionen oprettedes allerede i 1833.
På Hjortholm har man et stort arkivmateriale liggende. Forstanderen for stedet mener ikke, at arkivet på nuværende tidspunkt er sikret tilstrækkeligt, og det overvejes at aflevere materialet til et arkiv. Man har dog ikke haft tiden til det.
Kontakt på E-mail: hjortholm-kostskole@gentofte.dk eller telefon: 30 10 07 00.

En del af arkivet fra det tidligere Skolehjem Holsteinsminde. Foto: Forsorgsmuseet.

Kanalgården

Havnegade 50

4700 Næstved

Forsorgshjemmet Kanalgården blev lukket i 2007. Bygningerne i Havnegade havde siden 1882 fungeret som fattiggård og efterfølgende forsorgshjem.
Under besigtigelsen i 1997 fandtes en del effekter såsom kamme til børstebinderi, en beboerkasse med forgyldte babystøvler og haveredskaber. Man konkluderede desuden, at der havde været en omfattende udrensning af gamle effekter fra loftet i to omgange, hvor det sidste blev smidt ud. Der var dog stadig enkelte genstande tilbage såsom en håndklokke, et westclox-ur på ydermuren af kontoret, et arbejdsbord, en zinkspand og et gammelt skab med sokkel. Der fandtes desuden arkivalier på stedet såsom 1 stk grundplan over ”Præstø Amts Forsorgshjem” og 1 stk. ”situationsplan” fra Næstved, januar 1963. Det har ikke været muligt at identificere, hvor disse effekter er i dag.

Kontakt på telefon: 55 72 04 62.

Kellersminde i Brejning

H.O. Wildenskovsvej 10

Brejning

7080 Børkop

Kellers Minde er et museum og arkiv, som er beliggende i den gamle åndssvageanstalt de Kellerske Anstalter i Brejning. Museet fortæller de udviklingshæmmedes historie i både fortid, nutid og fremtid med særlig fokus på Brejning. Samlingen er særlig vigtig for forståelsen af professionaliseringen af den danske åndssvageforsorg. Museet udstiller effekter fra anstaltens tid og ønsker at give et indblik i anstaltens historie, men også et indblik i de menneskeskæbner, der var på institutionen. Stedet drives af en gruppe frivillige.
Samlingen består af et meget stort antal historiske genstande, bl.a. fra håndværk, landbrug og gartneri, læge-, tandlæge- og sygehusgenstande, hjælpemidler, køkkenudstyr og elevarbejder. Genstandene er ikke registrerede, men registreres efter planen i løbet af 2015. Man har desuden et

stort arkiv fra forvaltningen af de Kellerske Anstalter, fra perioden fra Chr. Keller (1884-1932) og frem. Arkivet indeholder både protokoller, dagbøger, beboerblade, regnskaber, personalesager, avisudklip, tegninger, scrapbog, fotografier m.v. Alle arkivalier er registreret.

Kontakt på telefon: 23 37 41 17 eller kontakt Jens Eskildsen på E-mail: jenes@vejle.dk og telefon 30 94 67 40. Se mere på hjemmesiden: www.kellersminde.dk.

Kirkens Korshærs Herberg i Odense

Benediktsgade 23
5000 Odense C

Kirkens korshærs herberg i Odense er en selvejende institution med kommunal driftsoverenskomst. Herberget er akut for hjemløse over 18 år og er både for mænd og kvinder.
I 1997-99 bestod samlingen af nogle ganske få genstande, bl.a. kan nævnes en beboers barnevogn, et klaver og et maleri af beboeren Niels, samt den røde snor, der blev klippet over ved åbningen i 1984. Af arkivalier kan nævnes en kasse med få fotos, aviser, referat af personalemøder med drøftelser om beboerne, beboerkort og 1 stk. inventarliste for Kirkens Korshærs Herberg fra 1997. I 2014 kan personalet oplyse, at der ikke længere er nogen effekter på stedet.

Kontakt på telefon: 63 75 05 50.

Kirkens Korshær Ålborg

Forchhammersvej 13-15
9000 Ålborg

Herberget er et midlertidigt botilbud til personer, der af forskellige grunde har brug for et midlertidigt sted at bo. Herberget har siden 1950'erne haft til huse på Forchhammersvej.

På herberget er der ingen genstande, men nogle enkelte arkivalier bl.a. en prisliste fra 1. januar 1999 omkring nye priser for overnatning samt et stk. "ordensregler for Kirkens Korshærs herberg" årgang

1996. Der er fortsat lidt fotografier på stedet fra arrangementer og af stedets gæster, formentlig fra 1970'erne.

Kontakt på telefon: 98 13 18 54.

Kofoeds skole

Nyrnberggade 1

2300 København S.

Kofoeds Skole har et stort billedmateriale, der går tilbage til 1929. Foto: Forsorgsmuseet.

Kofoeds skole har fra oprettelsen i 1928 til i dag tilbudt arbejdsledige og socialt udsatte mennesker hjælp til selvhjælp.

Skolen ligger ikke inde med ældre genstande, men enkelte genstande er afleveret til museer. Man har desuden et stort billedmateriale, der går tilbage til 1929, men primært af nyere dato. Noget af dette billedmateriale er digitaliseret. Skolen har nogle få arkivalier, bl.a. 2 elevkort i grøn og orange

og 2 stk. tøjudleveringsskemaer. Siden slutningen af 1990'erne er der blevet en stor interesse for historie på Kofoeds Skole. Derfor har man bl.a. indsamlet elevberetninger.

Kontakt på telefon: 32 68 02 00 eller på E-mail: ks@kofoedsskole.dk eller kontakt forstander Robert Olsen på E-mail: robert@kofoedsskole.dk eller telefon: 41 73 32 55.

Kolonien Filadelfias Museum

Kolonivej 1
4293 Dianalund

Kolonien Filadelfia driver i dag bl.a. epilepsihospitalet i Dianalund samt en række botilbud til mennesker med epilepsi og tilgrænsende lidelser. Museet er indrettet i en af kolonien Filadelfias ældste bygninger, hvor man kan få et indblik i udviklingen, der er sket på det medicinske område gennem det sidste århundrede. I den permanente udstilling finder man bl.a. et rum omhandlende stifteren Adolph Sells liv, en udstilling om diakonien og om epilepsibehandling. Stedet er velfungerende med gode økonomiske muligheder og en velfungerende frivillig museumsgruppe, der er sammensat af personer med en bred faglig baggrund. Kontaktpersonen er Bent Gaardbo, der var tidligere ansat i administrationen. Museet er åbent for offentligheden.
Museets samling er stor, og den er både organiseret og velordnet. Af interessante effekter kan bl.a. nævnes omkring 12 mapper med avisudklip, film, patientblade og en større billedsamling. Der er ikke foretaget nogen registrering af genstandene. Som et stadigt fungerende hospital har Filadelfia en del af sit eget arkiv. Rigsarkivet har de resterende arkivalier, der kan søges via Daisy under Statens Arkivers hjemmeside.

Kontakt på E-mail filadelfia@filadelfia.dk og telefon 20 41 37 09 eller Bent Gaardbo på E-mail: gaardbo@youseeme.dk. Se mere på hjemmesiden: http://www.filadelfia.dk/.

Kvindehjemmet

Jagtvej 153B

2200 København N.

Indgangslågen til Kvindehjemmet.

Foto: Forsorgsmuseet.

Kvindehjemmet på jagtvej er i dag et tilflugtssted for kvinder og børn, der har været udsat for vold. Hjemmet har siden 1945 haft til huse på Jagtvej 153B.

Hjemmet har enkelte genstande, bl.a. porcelæn, en kobberkaffemaskine og et billedtæppe. Der er hverken fotografier eller arkivalier tilstede. Der fandtes dog lidt litteratur såsom ”Kvindehjemmet i København og årsberetning for 1993, 1994, 1999” m.m.

Kontakt på telefon: 35 81 98 45 eller på E-mail: kvh@kvindehjemmet.dk.

Landerupgård

Landerupvej 8

6000 Kolding

Behandlingshjemmet Landerupgård er en selvejende døgnbehandlingsinstitution med intern skole, som hjælper børn, der har et særligt behov for individuel socio-emotionel behandling og undervisning. Stedet hed tidligere Landerupgård Opdragelseshjem og Skolehjemmet Landerupgård og blev oprettet i 1867.

I forbindelse med den tidligere nævnte undersøgelse i 2001 var der en del fotoalbums på stedet. Disse album indeholdt bl.a. portrætter af nogle af de drenge, der har været på børnehjemmet. Det har ikke været muligt at vurdere hvorvidt effekterne fortsat er på stedet.

Kontakt på E-mail: landerupgaard@kolding.dk eller telefon: 75 56 23 66.

Fotoalbums med portrætter fra Landerupgård Opdragelseshjem. Foto: Forsorgsmuseet.

Lindebjerg

Lindebjerg Allé 1-22

5560 Aarup

Lindebjerg er i dag et bosted under Assens Kommune for voksne udviklingshæmmede. På stedet er der en ret stor historisk interesse og en lille historisk samling, som der er afsat et rum til. Samlingen er lukket for offentligheden.

Samlingen består udelukkende af effekter fra Lindebjerg, såsom to udstoppede ravne, der tidligere har stået i festsalen. Desuden indeholder samlingen gamle krykker, sygeplejerskeuniformer m.m. Samlingen rummer ligeledes en del arkivalier, såsom regnskaber, årsaviser for Lindebjerg, breve vedrørende byggeri og referater fra ledermøder. Samlingen indeholder ydermere mange fotografier, VHS-bånd og lysbilleder. Der er ikke system i samlingen, og intet er registreret. De arkivalier, som Lindebjerg ikke selv er i besiddelse af, har kommunen overtaget efter nedlæggelsen af amterne.

Kontakt teamleder Lise Rudbæk på E-mail: lrmac@assens.dk eller på telefon: 64 74 76 05 eller 29 44 15 71. Se mere på hjemmesiden: http://www.lindebjerg.assens.dk/

Lindebjergs historie. Skilt på døren til rummet, hvor stedets genstande og arkivalier opbevares. Foto: Forsorgsmuseet.

Medicinsk Museion

Bredgade 62

1260 København K

Medicinsk Museion i København er et statsanerkendt museum under Københavns Universitet. Museet indsamler og bevarer den danske medicinske kulturarv i bredeste forstand. Det er materiale, der relaterer sig til hospitalsvæsenet, den primære sundhedssektor, sygepleje, forbyggelsesområdet, tandlægevæsenet, sundhedsforskning, medicinalindustrien, sundhedsuddannelserne, sær- og handicapforsorgen og sundhedsadministrationen. Museet har en meget omfattende samling af genstande og herunder særlige samlinger fra særforsorgen bl.a. fra det tidligere blindehistoriske museum og Samfundet og Hjemmet for Vanføre. Desuden en mindre samling psykiatrihistoriske genstande. Medicinsk Museion har også et stor samling arkivalier, bl.a. privatarkiver fra læger fra særforsorgen. Arkivalierne og genstande er registreret.

Kontakt museet på E-mail: museion@sund.ku.dk eller telefon: 35 32 38 00. Se mere på hjemmesiden: http://www.museion.ku.dk/da/.

Middelfart Museum, psykiatrisk samling

Historiens Hus

Teglgårdsparken 17

5500 Middelfart

Den psykiatriske samling i Middelfart er en del af det Statsanerkendte Middelfart Museum. Samlingen fortæller den samlede historie om Sindsygehospitalet ved Middelfart fra åbningen i 1888 til 1999. Museets samling vil i løbet af 2014 vokse, da de psykiatriske samlinger i Region Syd (Hviding og Augustenborg) er under afvikling og vil overgå til Psykiatrisk Samling i Middelfart. Samtidig vil man knytte en forskningsenhed til samlingen. Middelfart kommune har netop stillet en stor bygning til rådighed for museet, hvor der skal etableres et psykiatrihistorisk museum. Dette nye museum forventes at stå færdigt i løbet af 2018.

Museet har en stor samling, der bl.a. består af diverse genstande fra hospitalet i Middelfart. Med genstandene fra museerne i Hviding og Augustenborg vil museet få landets største

genstandssamling inden for psykiatri. Alle genstande er registreret. Museet har afleveret alle gamle journaler og administrativt kildemateriale til Landsarkivet for Fyn.

Kontakt museumsleder Maiken Nørup på E-mail: mn@middelfart-museum.dk eller telefon: 64 41 47 41. Se mere på hjemmesiden: www.middelfart-museum.dk.

Missionen blandt Hjemløse

Gl. Køge Landevej 137
2500 Valby

Missionen blandt hjemløse er en kirkelig social organisation, der har lavet socialt hjælpearbejde i København siden 1893. I dag driver organisationen Mændenes Hjem på Vesterbro og Kollegiet Gl. Køge landevej i Valby.
Kollegiet på Gl. Køge Landevej har en meget stor samling af billeder og lysbilleder. Billederne viser primært hjemløse mænds liv og kår, og de ældste er helt tilbage fra 1906. På stedet er der desuden en del arkivalier såsom diverse madplaner, vedtægtsliste for cykelklubben mv. I 1997-99 hjemtog Danmarks Forsorgsmuseum bl.a. et dynebetræk, viskestykker og spisetallerkner.

Kontakt på telefon: 36 16 11 13 eller E-mail: mbh@hjemlos.dk.

Album med fotografier fra Missionen blandt Hjemløse. Foto: Forsorgsmuseet.

Museet i Hammer Bakker

Store Mosevej 4

9310 Vodskov

Detalje fra udstillingen på Museet i Hammer Bakker. Foto: Forsorgsmuseet.

Museet i Hammer Bakker rummer historien om den tidligere centralinstitution for åndssvage ved Vodskov. Samlingen fortæller institutionens historie fra 1916, hvor anstalten blev grundlagt og frem til 1980, hvor amtet overtog driften og ansvaret fra staten. Hammer Bakker er i dag et omfattende institutionsområde med omkring 45 bygninger. Museet har til huse i den gamle maskinmesterbolig, hvor der ikke er meget plads at udstille på. Det drives af nogle få tidligere medarbejdere på frivillig basis.

Samlingen indeholder bl.a. beklædningsgenstande, porcelæn og service, genstande fra sygehuset, fortjenstmedaljer, adgangskort m.m. Derudover har museet en del fotoalbums, lysbilleder, en stor samling smalfilm og VHS-film. Samlingens arkivalier er afleveret til Landsarkivet for Viborg. Det øvrige del af samlingen er ikke registreret, og billeder, film m.m. er ikke digitaliseret.

Kontakt Vagn Laustsen på E-mail: dhb-post@aalborg.dk eller telefon: 22 86 85 94. Se mere på hjemmesiden: www.museetihammerbakker.dk.

Museet på Jægerspris slot

Slotsgården 20
3630 Jægerspris

Museet på Jægerspris Slot formidler i dag primært slottets historie, med den kongelige families ejerskab og efterfølgende Grevinde Danner. Der er dog stadig en lille udstilling om børnehjemmet. Udstillingen fortæller om Grevinde Danners Stiftelse til ”gavn for fattige og efterladte piger”, og hvordan disse børn levede og boede på børnehjemsafdelingerne i 1920’erne, 1930’erne og 1940’erne.
Samlingen består af en del genstande, der belyser livet på børnehjemmet, bl.a. porcelæn med monogram, børnesko og -støvler samt et skab med glas og låger til børnenes ting. En del af genstandene var i dårlig stand i forbindelse med besigtigelsen i 1997-1999. Der var ikke meget billedmateriale til stede, men der var derimod arkivalier. Museets arkiv er omfattende og går helt tilbage til 1874.

Kontakt museumsleder Bente Jensen på E- mail: Kf@kongfrederik.dk eller på telefon: 47 53 10 04. Se mere på hjemmesiden: www.kongfrederik.dk.

Museum Ovartaci

Skovagervej 2
8240 Riskov

Museet ved det psykiatriske Hospital i Århus er i dag todelt. Den ene del består af et kunstmuseum, Museum Ovartaci, der udstiller værker skabt af kunstnere med sindslidelser (specielt tidligere patienter). Den anden del er Psykiatrisk Historisk Museum, der fortæller hospitalets historie og ikke mindst psykiatriens historie i Danmark. Museerne har til formål at indsamle, bevare og formidle effekter med relation til dansk psykiatris historie for samtidig at anvende museumssamlingerne og

arkivmaterialer til undervisning, formidling og forskningsmæssige formål. Begge museer drives af lønnede professionelle medarbejdere. Udstillingen er åbent for offentligheden.
Museet har en meget stor samling inden for flere områder. I samlingen findes der genstande fra hospitalets indvielse i 1852 og frem til i dag, bl.a. inventar, lægeinstrumenter, patientarbejder mv. Man ejer desuden mere end 8.000 kunstværker og to unikke bogsamlinger. Alle genstande er registreret. Mange af hospitalets arkivalier er afleveret til Landsarkivet for Nørrejylland. Men museet har også selv en stor samling arkivalier bl.a. fra Dansk Psykiatrisk Selskab, administrationsarkivet fra hospitalet og privatarkiver fra bl.a. overlæge Erik Strömgren og Poul Færgemann. Museets fremtid er uafklaret, da det psykiatriske hospital i Risskov skal lukke og flyttes til Skejby.

Kontakt museumsleder Mia Lejsted Bonde på E-mail: mia.bonde@ps.rm.dk. Få flere oplysninger på hjemmesiden: www.ovartaci.dk.

Museet på Sct. Hans Hospital

Boserupsvej 2
4000 Roskilde

Sct. Hans Hospitals Museum skildrer hospitalets historie. Samtidig viser det historien om de sindslidendes forhold og hvordan pleje- og behandlingsformer har udviklet sig gennem tiden. Museet har til huse i Kurhuset ved det psykiatriske center. Psykiatrisk Center Sct. Hans behandler og plejer indenfor dobbeltdiagnose, kognitiv terapi og retspsykiatri. Museet drives professionelt af overlæge Karin Garde, men drives også af en gruppe frivillige.
Museet har en unik samling, der består af genstande til belysning af hospitalets historie f.eks. inventar, lægeinstrumenter og patientarbejder. Den del, der fylder mest i samlingen, er dog patientarbejder. Samlingen er inddelt i to kategorier: Den ene del består af brugsgenstande, som gennem tiden er fremstillet i terapiværkstederne såsom trælegetøj. Den anden del består af psykopatologisk kunst bestående af malerier, tegninger og skulpturer udført af især skizofrene patienter. Samlingen vokser støt, da museet ofte modtager genstande o.l. Samlingen er registreret. Det meget omfattende arkiv på Sct. Hans ligger fortsat på stedet og er blevet færdigregistreret. Arkivet skal overgives til Stadsarkivet, der i forvejen har ældre arkivalier fra hospitalet. Museet

fremtid er ligesom i Risskov uafklaret, da den del af hospitalet, hvor museet er beliggende, står overfor lukning.

Kontakt Karin Garde på E-mail: karin.garde@region.dk eller telefon: 46 36 33 69 og kontakt Per Lund på E-mail: perblund@rocketmail.com. Se mere på hjemmesiden: http://www.psykiatriregionh.dk/menu/Centre/Psykiatriske+centre/Psykiatrisk+Center+Sct.+Hans/Om+centret/Museum/

Eksempel på kunst fremstillet af patienter på Sct. Hans Hospital. Foto: Forsorgsmuseet.

Møltrup Optagelseshjem

Møltrupvej 70
7480 Vildbjerg

Møltrup Optagelseshjem er et hjem for hjemløse mænd i alle aldre, der ønsker at leve i et alkohol- og stoffrit miljø. På stedet er en lille samling.

Samlingen består af et arkiv med materiale på samtlige beboere fra 1912 til 1960'erne. Det drejer sig om personmapper og kontobøger på samtlige mænd. Arkivet indeholder desuden enkelte madplaner, en del særtryk og erindringer. Desuden fandtes der også enkelte genstande såsom landbrugsredskaber og gamle tørv. Derudover fandtes der ikke ældre værktøj på stedet.

Kontakt på telefon: 97 13 18 00 eller på E-mail: adm@moltrup.dk.

Skuffe med kontobøger for klienterne på Møltrup Optagelseshjem. Foto: Forsorgsmuseet.]

Ny Møllegård, tidligere Seden Enggård

Mindelundsvej 112, Seden

5240 Odense NØ

Seden Enggård blev lukket ned i 2011 af Odense Kommune. Institutionens bygninger er i dag overtaget af Ny Møllegård. Ny Møllegård er et behandlings- og botilbud til unge med store sociale og/eller emotionelle problemer. Seden Enggård blev oprindelig oprettet af foreningen Ungdommens Vel i 1908. Stedet har fungeret som både optagelses-, iagttagelses- og ungdomshjem.
På Ny Møllegård opbevarer man stadig arkivet fra Seden Enggård. Materialet er meget omfattende og går tilbage til oprettelsen i 1908. Foreningen Ungdommens Vel har fjernet de personfølsomme oplysninger fra arkivet. Disse opbevares i foreningens eget arkiv i Strib. Der eksisterer en oversigt over hvilket materiale der er bevaret i arkivet.

Kontakt på E- mail: post@nymg.dk eller telefon: 66 12 49 30.

Detalje af protokoller fra Seden Enggårds arkiv. Foto: Forsorgsmuseet.

Overmarksgården

Dyrehavevej 175

6000 Kolding

Forsorgshjemmet Overmarksgården er i dag et midlertidigt tilbud om bolig og støtte for borgere, som er socialt udsatte eller hjemløse. I kælderen forefindes et lille museum, der har åbent efter behov. Museet giver indblik i institutionens historie samt hjemløses og personales hverdag. Udstillingens rammer består af en rekonstrueret celle og en række montre med udstillede genstande. Alle museets genstande er udstillet. De stammer enten fra Overmarksgården eller fra arbejdsanstalten i Horsens, b.la. porcelæn og eksempler på lemmernes arbejde. Der findes ingen oversigt eller registrering af genstandende. Alle arkivalier er enten blevet kasseret (pga. dårlig stand) eller er overgået til Kolding Stadsarkiv. Stadsarkivet har en oversigt over de modtagende arkivalier, der kan søges via Daisy under Statens Arkivers hjemmeside.

Kontakt institutionsleder Gitte Fisker på telefon: 75 52 17 55 eller E-mail: Overmarksgaarden@kolding.dk.

Den rekonstruerede celle er en del af Overmarksgårdens lille museum. Foto: Forsorgsmuseet.

Psykiatrisk Museum i Hviding

Ribevej 27, Gl. Hovedbygning
6760 Ribe

Museet er lukket pr. 1. maj 2014, da bygningerne er blevet solgt. Samlingen overgår til Middelfart Museum. Psykiatrisk afdeling Esbjerg-Ribe fungerede frem til 2014 som behandlingssted for folk med psykiske lidelser. Museet havde til huse på 1. og 2. sal i den gamle hovedbygning. Udstillingen formidlede sindslidendes historie i mere end 30 rum. Museet var derfor temmelig stort. Museet blev drevet af frivillige og nogle til dels lønnede, tidligere medarbejdere på hospitalet.

Samlingen var meget stor, over 10.000 genstande, og den talte bl.a. genstande fra terapien såsom skakspil, lysestager, mosaikarbejder, alt fra den medicinske behandling, samt patientkunst. Af de mere specielle genstande kunne nævnes en ”menstruationsbuks”, der kunne låses, samt obduktionsremedier. Samlingen har været uregistreret, men ved overdragelsen til Middelfart Museum i 2014 vil den blive registreret.

Kontakt administrationsleder Jørgen Holberg på E-mail:
Joergen.holber@psyk.regionsyddanmark.dk eller telefon: 30 89 00 59.
Eller museumsleder Maiken Nørup på E-mail: mn@middelfart-museum.dk eller telefon: 64 41 47 41. Se mere på hjemmesiden: www.middelfart-museum.dk.

Psykiatrisk Museum Oringe

Færgegårdsvej 15
4760 Vordingborg

Psykiatrisk Museum Oringe formidler historien om det tidligere sindssygehospital Oringe og dokumenterer livet som både patient og ansat igennem 150 år. Oringe hedder i dag: Psykiatrisk Akutmodtagelse Vordingborg og er en døgnåben afdeling, hvor borgere frit kan henvende sig. Museet drives udelukkende af frivillige og drives for hospitalets midler.
Museet har en temmelig stor samling, som mest består af traditionelle genstande såsom kirugiske instrumenter, elektrochokapparater m.m. Vurderingen er at selvom genstandene på Oringe er stort

set identiske med de genstande, der findes i andre lignende samlinger, er der alligevel en del genstande, der gør samlingen stærkt lokalt og tidsmæssigt forankret. Museet er i 2014 i gang med at registrere samlingen. Oringes ældre arkivalier er afleveret til Rigsarkivet/Landsarkivet for Sjælland. Men hospitalet opbevarer fortsat en stort antal patientjournaler fra perioden efter 1950. Dele af administrationsarkivet herunder en række journalsager fra tiden under Direktoratet for Statens Sindssygehospitaler befinder sig stadig på hospitalet.

Kontakt Karen Jensen på E-mail: kkjvor@gmail.com eller telefon: 55 37 09 95.

Psykiatrisk Museum Nykøbing Sjælland

Annebergparken 36
4500 Nykøbing Sjælland

Psykiatrisk Museum Nykøbing Sjælland har i dag til huse i det samme område, Annebergparken, som Psykiatrien Nykøbing Sj. Museet viser de omgivelser, som sindslidende igennem 100 år har levet, spist, sovet, arbejdet og for nogens vedkommende, endt deres dage i, og giver indblik i hverdagen for både ansatte og patienter. Museet drives af museumsleder Rasmus Friis Sørensen, og derudover består museumsgruppen både af frivillige og lønnede medarbejdere. Museet har en permanent udstilling, men laver også særudstillinger. Den permanente udstilling viser bl.a. et terapirum, en sengestue og et behandlingsrum.
Samlingen består bl.a. af inventar, gamle lægeinstrumenter, patientkunst mv. Alle museets genstande er registreret, og en del af stedets arkivalier heriblandt patientjournaler er afleveret til Rigsarkivet/Landsarkivet for Sjælland. Museet har lister over deres arkivmateriale. Man har desuden en stor billedsamling på omkring 5.000 billeder, som er blevet scannet ind.

Kontakt museumsleder Rasmus Friis Sørensen på E-mail: raso@sns-museum.dk eller se flere oplysninger på hjemmesiden: www.sns-museum.dk.

Psykiatrisk Sygehus, Søndersøparkens Museum

Søndersøparken 1
8800 Viborg

Psykiatrisk Sygehus, Søndersøparkens Museum beretter om hospitalets historie og sørger med udgangspunkt i dette at dokumentere udviklingen af den psykiatriske behandling. Museet drives af frivillige og den administrerende leder Susanne Nielsen. Udstillingen består af fotostater, der fortæller om sygehuset.
Samlingen består af behandlingsapparater, inventar fra sengeafsnit, fikseringsbælter, remme til hænder samt arbejdsredskaber. Museet rummer også en lille samling af patientkunst, primært malerier, der alle er fremstillet af tidligere patienter.

Kontakt personalet for nærmere aftale på telefon: 78 47 00 00.

Psykiatrisk Museumssamling Augustenborg

Storegade 2
6440 Augustenborg

Museet viser 75 års sygehistorie i Augustenborg, hvor patienternes dagligdag er et centralt emne i samlingen. Museet har udstilling i lokaler i den gamle portnerbygning, og udstillingen rummer bl.a. patientarbejder. Stedet drives udelukkede af frivillige, der alle er tidligere ansatte på hospitalet. Museet lukker i 2014 i forbindelse med overdragelsen af samlingen til Middelfart Museum. Samlingen består bl.a. af patientarbejde (broderier, malerier m.m.), men også genstande såsom lægeinstrumenter, således at både hverdagslivet og den psykiatriske behandling bliver formidlet. Blandt de mere sjældne genstande kan nævnes en stor samling bøger, især undervisningsbøger, og en håndrevet sirene, som hospitalsbetjentene har betjent. Intet er registreret, men samlingerne registreres af Middelfart Museum i forbindelse med overdragelsen.

Kontakt Rudi Cargnelli på E-mail: rca@sonderborg.dk eller på telefon: 27 90 57 80.
Eller museumsleder Maiken Nørup på E-mail: mn@middelfart-museum.dk eller telefon: 64 41 47 41. Se mere på hjemmesiden: www.middelfart-museum.dk.

PTU

Fjeldhammervej 8

2610 Rødovre

”PTU- Livet efter ulykken” er i dag en landsdækkende forening, der arbejder for at skabe ligeværdige vilkår og øget livskvalitet for de over 100.000 danskere, der har alvorlige skader efter en ulykke eller sygdom. Biblioteket er stadig et internt fagbibliotek, der kun er til brug for ansatte og er derfor lukket for offentligheden. Fra maj 2014 er biblioteket uden bibliotekarbemanding, men samlingen nedlægges ikke. Det er endnu usikkert, hvem der får det overordnede ansvar for samlingen, men indtil videre er det økonomi- og administrationschef Christian Mortensen.
Biblioteket består af en stor samling bøger og tidsskrifter, specielt mange bøger om Polio. Der er ganske få unika i samlingen, og langt de fleste videnskabelige bøger findes også på Det Kongelige Bibliotek (KUB Nord). Desuden indeholder samlingen tidsskrifter specielt vedrørende børnelammelser, livshistorier og erindringer fra personer, der har haft polio. Samlingen indeholder ganske få genstande. Hele samlingen er registreret i en biblioteksbase, som der kun er intern adgang til.
Kontakt økonomi- og administrationschef Christian Mortensen på E-mail: cmo@ptu.dk eller se mere på hjemmesiden: www.ptu.dk.

Roskildehjemmet

Gammelgårdsvej 1B

4000 Roskilde

Roskildehjemmet er i dag et midlertidigt botilbud under servicelovens § 110. Hjemmet henvender sig til voksne, der ikke har eller kan opholde sig i egen bolig, og som på grund af særlige vanskeligheder mangler botilbud eller støtte og omsorg.
Ved besigtigelsen i 1997-99 var der en del genstande. En del af disse blev hjemtaget til Forsorgsmuseet under Svendborg Museum, bl.a. en brændesav til to mand, en økse, en spade, to Arbejde Adler metalmærker til at slå på hoveddøren m.m. Roskildehjemmet havde dog fortsat enkelte fotografier og malerier tilbage, samt en enkelt håndskrevet og illustreret bog: *Vagabondliv=*

Koloniliv – Skildringer fra Landevejen og Landsforeningen Arb. Adlers kolonier af Axerl Nicolaus Hansen.

Kontakt på telefon: 46 36 90 00 eller på E-mail: Roskildehjemmet@regionsjaelland.dk.

Raagelund Efterskole

Raagelundvej 179
5240 Odense NØ

Raagelund Efterskole er en efterskole, der henvender sig til normaltbegavede unge som har læse- og staveproblemer. Institutionen hed tidligere Raagelund Børnehjem og Raagelund skolehjem. Institutionen oprettedes i 1882.
Langt det meste arkivmateriale fra Raagelund Børnehjem er blevet destrueret, men i forbindelse med gennemgangen i 2001 var der nogle enkelte protokoller og journaler. Der var desuden en del genstande, bl.a. et lykkehjul og forskelligt husflid. Det har ikke været muligt at opklare hvorvidt disse effekter stadig er på stedet.

Kontakt på E-mail: Raagelund@mail.dk eller telefon: 65 95 13 86.

Ribe Amts Forsorgshjem

Exnersgade 47B
6700 Esbjerg

Ribe Amts Forsorgshjem er i dag et § 94 botilbud, hvor hjemløse kan bo i alt fra et par dage til et år. Derudover råder forsorgshjemmet over en butik og et snedkerværksted.
Der er ingen genstande på forsorgshjemmet og kun ganske få arkivalier. Der er bl.a. tre scannede fotografier, kostplaner for 1999 og en pjece med Ribe Amts Forsorgshjems Husregler m.m.

Kontakt på telefon: 75 13 27 77.

Ribelund Museum

Bøge Allé 6

6760 Ribe

Vægtæpper fremstillet af de indlagte på Ribelund. Foto: Forsorgsmuseet.

Ribelund Museum fortæller om dagligdagen og tilværelsen på institutionen Ribelund med formålet at berette, hvorledes livet formede sig på en åndssvageanstalt. Ribelund hedder i dag Udviklingscenter Ribe og er et bo- og aktivitetstilbud, der drives af Esbjerg kommune. Museet er placeret på Ribelunds område. Det blev oprettet på initiativ fra en kulturgruppe, som blev dannet blandt medarbejderne. Museet har ca. 200 m2 til rådighed fordelt på 3-4 veldisponerede rum. Stedet drives af syv frivillige, der er tidligere medarbejdere på institutionen. Museet frygter stedets lukning pga. den manglende interesse for bevaring af historien. Man frygter desuden at blive lagt ind under et andet museum i området. Museet er åbent for offentligheden og har ca. 800 besøgende om året.

Samlingen består af genstande helt tilbage fra institutionens start, f.eks. senge, tekstiler m.m. De vigtigste genstande for museet er de effekter, som er fremstillet af beboerne, bl.a. vægtæpper. Metoden man tidligere benyttede til at registrere museets genstande i 2001 anvendes ikke længere. Museet har været i kontakt med Ribes museer med henblik på registrering, men fik oplyst, at det ikke var påkrævet med registrering i et så lille museum. Ribelunds arkivalier bliver primært opbevaret på Landsarkivet for Nørrejylland, men stedet ligger inde med enkelte protokoller og andet arkivmateriale.

Kontakt museumsansvarlig Rigmor Nordestgaard Hansen og adm. kontaktperson Birgit Andersen på telefon: 76 16 84 19. Se mere på hjemmesiden: www.ribelundmuseum.esbjergkommune.dk.

Skansegården Forsorgshjem

Skansevej 2 C
3400 Hillerød

Skansegården i Hillerød er et forsorgshjem, som tilbyder midlertidigt ophold til mennesker, der er hjemløse, eller ikke formår at opholde sig i egen bolig.
På forsorgshjemmet er der er ingen genstande, fotografier eller film til stede, og der fandtes heller intet materiale, såsom jubilæumsskrifter om stedet. Stedets arkivalier er overleveret til Landsarkivet for Sjælland under ombygningen i 1989-91. Man gemmer dog på møderapporter m.m., men der er intet overblik over, hvor langt det går tilbage.

Kontakt på telefon: 51 63 36 63.

St. Dannesbo

Bryllevej 20
5250 Odense SV

St. Dannesbo er i dag et tilbud for personer af begge køn, der er fyldt 18 år, der ikke har eller kan opholde sig i egen bolig og på grund af særlige sociale vanskeligheder har behov for botilbud eller aktiverende støtte og omsorg. Hjemmet ejes og drives af Odense kommune.

St. Dannesbo er i dag ikke i besiddelse af hverken fotografier eller postkort. De skrifter m.m., som St. Dannesbo ligger inde med, er ikke registreret. Leder Gitte Lundgren meddeler, at der ikke er mange medarbejdere tilbage fra besøget i 1997-99, og at der derfor ikke er den store viden om eventuelle. genstande på stedet. Ved den tidligere undersøgelse var der en del genstande af ældre dato på stedet. Nogle af disse blev indsamlet af Svendborg Museum og hører i dag under Danmarks Forsorgsmuseum.

Kontakt på E-mail: dannesbo@Odense.dk/ eller telefon: 65 96 12 82 eller kontakt leder Gitte Lundgren på E-mail: gilu@odense.dk.

Sundholm

Sundholmsvej 36
2300 København S

Sundholm er et fungerende forsorgshjem, der er opdelt i tre afdelinger: et bocenter, et herbergscenter og et aktivitetscenter med tilknyttet café. Der var oprindelig en lille museumssamling med tilhørende udstilling, der fortalte om stedets historie, men i 2014 er der ikke længere nogen samling.
Arkivalierne er afleveret til Københavns Stadsarkiv og stedets beboersager arkiveres centralt i Socialforvaltningens arkiv i Bernstorffsgade. En del af stedets genstande er afleveret til Københavns Bymuseum.

Kontakt personalet for nærmere aftale på telefon: 33 17 67 15 eller forstander Gertrud Sørensen på telfon: 27 63 89 00 eller på E-mail: QA48@sof.kk.dk.

Svenstrupgård

Lejrevej 10
9230 Svenstrup J.

Svenstrupgård er et fungerende forsorgshjem for mennesker med særlige sociale problemer, der ikke har eller kan opholde sig i egen bolig. Til hjemmet er tilknyttet en lille

museumssamling beliggende i kælderen. På Svenstrupgård er der en plancheudstilling med billeder og tekster og nogle genstande fra stedet. Der er ikke planlagt ændringer til udstillingen i den nærmeste fremtid.
Samlingen består bl.a. af beboerarbejder, arbejdsredskaber, samt kirkeinventar. I udstillingen indgår der også indkøbte genstande, der således er blandet med de originale genstande. Stedets arkivalier og fotografier er blevet afleveret til det lokalhistoriske arkiv, men der fandtes stadig enkelte arkivalier på stedet. Såsom en 14-siders inventarieliste (1992) over Svenstrupgårds afdelinger: villa, depot og kælder og en 2-siders inventar- og afskrivningsliste på monteringsværksted pr. 31.12.1997.

Kontakt personalet for nærmere aftale på telefon: 98 38 25 55 eller E-mail: kebj-fb@aalborg.dk.

Mange af Svenstrupgårds klienter led en trist skæbne. Side fra Svenstrupgårds ”dødebog”. Foto: Forsorgsmuseet.]

Synscenter Refsnæs

Kystvejen 112

4400 Kalundborg

Synscenter Refsnæs er i dag et landsdækkende specialtilbud for blinde og svagt synede børn og unge. Refsnæsskolens studiesamling er efter en omflakkende tilværelse i dag placeret i den gamle forstanderbolig på Refsnæsskolen ved Kalundborg, men man er usikker på fremtiden. I de seneste år er der sket store økonomiske nedskæringer i driften på Synscenteret og placeringen i forstanderboligen er derfor ikke sikker. Samlingen er lukket for offentligheden.
Samlingen indeholder genstande, der belyser Danmarks blindehistorie fra slutningen af 1800-tallet til i dag. Samlingen er ikke komplet, da mange genstande er forsvundet med tiden. Samlingen består bl.a. af diverse undervisningsmaterialer og genstande relateret til undervisningen på Refsnæsskolen samt tekniske hjælpemidler for blinde. Med hjælp fra Kalundborg Museum har stedet fået vejledning i opbevaring og registrering, men intet i samlingen er dog registreret. Samlingen er ejet af Medicinsk Museion i København, med hvem man har et godt samarbejde.

Kontakt Svend Erik Larsen på telefon: 40 10 47 09 eller E-mail: svel@regionsjaelland.dk. Se mere om Refsnæs på hjemmesiden: www.synref.dk.

Sødisbakke Museum

Havndalvej 7, Bygning C

9550 Mariager

Sødisbakke Museum giver indblik i de ansattes og beboernes dagligdag fra 1940 og frem til i dag på den tidligere Åndssvageanstalt ved Mariager og det nuværende bo-, arbejds- og samværstilbud til voksne med betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne på Sødisbakke. Samlingen er udstillet på et af institutionens lofter. Med et areal på 150 m2 har udstillingen gode rammer. Grundet omstruktureringer skal museet dog muligvis skifte placering, hvilket museumsgruppen ikke frygter, da ledelsen på Sødisbakke er positive over for museets tilstedeværelse og derfor forsøger at finde en ny passende placering. Museet drives i dag af ni frivillige, der alle er tidligere ansatte på

Detalje fra Sødisbakke Museum med forskellige former for fixeringsmateiale. Foto: Forsorgsmuseet.

Sødisbakke, og det er Sødisbakke, der står for museets økonomiske grundlag. Museet er åbent for offentligheden.
Samlingen består i dag af traditionelle terapiting, beskæftigelsesarbejder for de døvblinde, som der havde været en del af på stedet, samt tidligere beboeres personlige genstande. Man har desuden en del tekstiler og fotografier m.m. Museet har jævnlig kontakt til medarbejdere på Sødisbakke, der bidrager med effekter, der har museets interesse. Hele samlingen er registreret, og genstande, der måtte komme til, bliver løbende registreret. Der fandtes en del journaler på museet, men mange af arkivalierne er overført til Landsarkivet for Nørrejylland.

Kontakt Jan Sigsgaard på e-mail: jansigsgaard@webspeed.dk eller telefon: 40 72 15 23. Alternativt på museumsodisbakke@rn.dk og tlf. 97 64 58 16. Få flere informationer på hjemmesiden: http://www.sodisbakke.rn.dk/HvemErVi/Historie/museum.htm.

Sølund museum

Landsbyen Sølund
Dyrehaven 10A (Pavillon 1), loftet
8660 Skanderborg

Udstilling på Sølund Museums. I samlingen findes bl.a. en stor mængde tøj fra stedet.
Foto: Forsorgsmuseet.

Sølund museum formidler centralinstitutionen Sølunds historie og giver igennem en unik samling indblik i personalets såvel som de åndssvage og udviklingshæmmede patienters dagligdagsliv. Museet er etableret på loftet i en af institutionens pavilloner. Museet bliver i dag drevet af en velfungerende gruppe af pensionerede medarbejdere, der alle arbejder frivilligt.
Der er gennem mange år blevet samlet effekter sammen fra de omkringliggende afdelinger og private personer. Museet er åbent for offentligheden.
Samlingen er meget omfattende. Man har bl.a. tøj, genstande, billeder, scrapbøger, dagbøger og videoer. Museet foretager løbende genstandsregistreringer.
Man er pt. oppe på ca. 2.000 genstandsnumre. I registreringen tager man afsæt i den registrant, som de fleste statsanerkendte kulturhistoriske museer også benytter i deres registrering. Stedets arkivalier findes på Skanderborg Arkiv, der kan søges via Daisy under Statens Arkivers hjemmeside.

Kontakt i åbningstiden på tlf.: 87 94 81 55 eller se mere på hjemmesiden: www.solund.dk.

Sønderskovhjemmet

Skovstræde 7
4891 Toreby L

Sønderskovhjemmet blev etableret i 1917 af Fru Bodil Neergaard. Hendes tanke var at der skulle være et hjem for hjemløse på Lolland. Hjemmet har stadig et kristent menneskesyn og er et forsorgshjem, der tager imod hjemløse samt folk med psykiske problemer og/eller misbrugsproblemer.
Samlingen består af ganske få genstande, men man har billeder af alle beboere fra 1918 og frem til 1999. Alle beboernes billeder er nummererede. Ved besigtigelsen var det uklart, hvorvidt disse billeder var på Sønderskovhjemmet eller hos den tidligere forstander. Sønderskovhjemmet har også et lille arkiv. Arkivet bestod af kassejournaler fra begyndelse til 1979, ca. 25 stk. kartoteksmateriale på hver enkelt beboer, 10 kasser og 1 stk. ”Reglement for Sønderskovhjemmet”.

Kontakt på telefon: 54 86 90 54 eller få flere oplysninger på hjemmesiden: http://sonderskovhjemmet.123hjemmeside.dk/.

Eksempler på private samlinger

Pigerne fra Josephine Schneider børnehjem

Kassettebånd med interview af tidligere børnehjemspiger. Digitaliseret af Forsorgsmuseet.

Postkortsamling

600 postkort, primært med børnehjemsmotiver. Indsamlet og ejet af en tidligere børnehjemsdreng. Digitaliseret af Forsorgsmuseet.

Per Lunds samling fra Sct. Hans Hospital

Et meget stort kildemateriale om Sct. Hans Hospital er blevet digitaliseret af den tidligere hospitalsdirektør Per Lund og er tilgængelig på: http://www.scthansbilleder.dk/